

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku
pracy

Rady Dialogu Społecznego

z dnia 18 czerwca 2020 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Leszek Miętek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

W posiedzeniu wzięli udział: pani Alina Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; pan Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych; pan Jonasz Drabek Pełnomocnik ds. górnictwa w Ministerstwie Aktywów Państwowych, pan Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu, członkowie Zespołu oraz zaproszeni goście i eksperci

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia z dnia 27.05.2020r.
2. Dyskusja w sprawie polityki energetycznej i górnictwa.
3. Ustalenie dodatkowego terminu posiedzenia Zespołu w lipcu dotyczącego przemysłu motoryzacyjnego.
4. Sprawy różne

Ad. 1

Przewodniczący Leszek Miętek przywitał członków Zespołu, zaproszonych gości oraz ekspertów. Wyraził zaniepokojenie absencją niektórych przedstawicieli strony rządowej. Przeszedł do omawiania punktu pierwszego porządku obrad.

Członkowie Zespołu jednogłośnie zaakceptowali porządek obrad posiedzenia

Przewodniczący Leszek Miętek zapytał czy strony mają jakiegokolwiek uwagi dotyczące przyjęcia protokołu z dnia 27.05.2020 roku.

Członkowie Zespołu nie zgłosili żadnych uwag

Ad. 2

Przewodniczący Leszek Miętek w ramach wprowadzenia do dyskusji nakreślił główne problemy w postaci niesatysfakcjonującego poziomu dialogu ze stroną rządową oraz prowadzoną polityką przez Unię Europejską związaną z Europejskim Zielonym Ładem. Poprosił stronę rządową o przedstawienie wizji polityki energetycznej kraju.

Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu powiedział, że sytuacja związana z epidemią COVID-19 pokazała, że należy poszerzyć horyzonty planistyczne. Zapewnił, że nowa polityka państwa jest projektowana z myślą o zachowaniu starych, a także tworzeniu nowych miejsc pracy. Stwierdził, że Strategia Energetyczna dla Polski powinna zostać przygotowana do końca tego roku. Zapewnił, że Ministerstwo Klimatu postara się o pozyskanie dotacji, aby transformacja energetyczna przebiegała w sposób właściwy w stosunku do obywateli oraz pracowników.

Przewodniczący Leszek Miętek chcąc się upewnić, zadał pytanie czy Strategia Energetyczna dla Polski zostanie przygotowana do końca tego roku.

Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu potwierdził, że przygotowanie i weryfikacja Strategii Energetycznej dla Polski powinny zostać zamknięte do końca tego roku.

Przewodniczący Leszek Miętek wyraził zaniepokojenie wczesnym etapem prac oraz tym, czy Rada Dialogu Społecznego zostanie włączona w proces tworzenia strategii.

Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu zapewnił, że będą przeprowadzane konsultacje, jednak w Ministerstwie Klimatu najpierw musi zostać przygotowany draft dokumentu. Powiedział, że prace nad strategią są na zaawansowanym poziomie

Przewodniczący Leszek Miętek stwierdził, trzeba podjąć działania, które mogą zahamować nieodwracalne procesy zamykania kopalń oraz importowania energii z zagranicy. Podkreślił istotną rangę Strategii Energetycznej dla Polski.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych przyznał rację Panu Przewodniczącemu, że Strategia Energetyczna dla Polski jest ważnym dokumentem oraz wskazał, że istotna jest świadomość w jakim kierunku zmierza polityka energetyczna kraju. Podkreślił, że istnieje średniookresowy dokument w postaci Krajowego planu na rzecz energii i klimatu, który obejmuje ramy czasowe od 2021 do 2030 roku. Zadeklarował zaproszenie partnerów społecznych do rozmów na temat tworzenia strategii. Powiedział, że zakłada się zmniejszenie procentowego zużycia węgla w energetyce, przy jednoczesnym zachowaniu wolumenu. Podkreślił zjawisko stale rosnącego zapotrzebowania na energię elektryczną. Powiedział, że odpowiedzią mają być inwestycje w odnawialne źródła energii oraz energetykę jądrową. Zaznaczył, że planowane inwestycje wpłyną dodatnio na Polską gospodarkę poprzez pobudzanie ojczystych firm zajmujących się wytwarzaniem części potrzebnych do budowy elektrowni wiatrowych. Zadeklarował, że nie będzie ograniczania miejsc pracy w górnictwie. Poinformował o podjęciu prac w Ministerstwie Aktywów Państwowych dotyczących utworzenia szczegółowego planu restrukturyzacji węgla kamiennego.

Przewodniczący Leszek Miętek odpowiadając przedstawicielom strony rządowej, stwierdził, że nie da się przeprowadzić transformacji bez wpływu na miejsca pracy. Poruszył temat sprowadzania węgla z Rosji. Zapytał o przyczyny braku prac w Trójstronnych Zespołach Branżowych działających w omawianych obszarach.

Wojciech Ilnicki NSZZ „Solidarność” jako współprzewodniczący Trójstronnego Zespołu ds. Branży Węgla Brunatnego zwrócił uwagę na brak powołania współprzewodniczącego wskazanego Trójstronnego Zespołu ze strony rządowej.

Przewodniczący Leszek Miętek wyraził nadzieję na pilne rozpoczęcie prac Trójstronnych Zespołów zajmujących się obszarami górnictwa i energetyki.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych zadeklarował, że Ministerstwo Aktywów Państwowych wyznaczy współprzewodniczącego

Trójstronnego Zespołu ds. Branży Węgla Brunatnego oraz jak najszybsze rozpoczęcie prac Trójstronnych Zespołów ds. Branży Węgla Brunatnego i ds. Branży Energetycznej. Jednocześnie zaznaczył, że import węgla zmalał ogółem o 50%, a spółki państwa przestały sprowadzać węgiel z zagranicy.

Jonasz Drabek Pełnomocnik ds. górnictwa węgla kamiennego w Ministerstwie Aktywów Państwowych przedstawił w prezentacji szereg wskaźników i informacji (2,5 mln ton węgla nie zostało odebrane pomimo zakontraktowania; nastąpił spadek sprzedaży węgla kamiennego i energetycznego; spadło wydobycie węgla kamiennego o 6,6%), wskazując, że zła sytuacja w górnictwie wynika między innymi z ciepłej zimy i sytuacji związanej z epidemią COVID-19. Zaznaczył, że trwają działania, które mają na celu zapewnienie płynności finansowej. Podkreślił, że nastąpił spadek importu węgla do Polski o około 2 mln ton. Powiedział, że do końca 2019 roku Polski węgiel miał korzystniejszą cenę od węgla zagranicznego, jednakże od początku 2020 roku tendencja ta zaczęła się zmieniać.

Przewodniczący Leszek Miętek zadał pytanie doprecyzowujące, czy dane przedstawione w prezentacji za niecały rok 2020 są kontrastowane z całym rokiem 2019 czy tym samym okresem ubiegłego roku.

Jonasz Drabek Pełnomocnik ds. górnictwa węgla kamiennego w Ministerstwie Aktywów Państwowych powiedział, że dane są kontrastowane z tym samym okresem w ubiegłym roku. Podkreślił, że import węgla na teren RP jest legalny pod warunkiem, że spełnia przepisy celno-skarbowe. Zaznaczył, że zablokowanie importu węgla na teren Polski, czy obszaru całej Unii Europejskiej, jest możliwe tylko i wyłącznie z poziomu komisji europejskiej. Przedstawił sytuację górników w związku z epidemią COVID-19, poinformował, że 12 kopalń wstrzymało prace do 3 lipca. Podkreślił, że wstrzymano tylko prace, które nie wpłyną na możliwość powrotu do normalnego trybu wykonywania prac w kopalni. Powiedział, że wielu inwestorów jest zainteresowanych kupnem gruntów należących do kopalń. Stwierdził, że Polskie maszyny górnicze są cenione na zagranicznych rynkach i trwają prace mające na celu wsparcie przedsiębiorców z tego sektora.

Jerzy Wiertelak OPZZ wyraził zaniepokojenie poziomem dialogu społecznego. Stwierdził, że plany transformacji są bardzo zaawansowane i pracownicy martwią się o możliwość wystąpienia redukcji miejsc pracy.

Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu powiedział, że według analiz, nastąpi wzrost zapotrzebowania na energię, co wiąże się z tworzeniem nowych miejsc pracy w tym sektorze. Stwierdził, że bardzo szanuje pracowników z dużym doświadczeniem

zawodowym, ale wskazał jednocześnie na potrzebę aktualizacji wiedzy wraz z pojawiającymi się nowymi technologiami. Zaznaczył, iż rozpoczęcie budowy elektrowni atomowej planowane jest na 2026 rok. Zadeklarował, że partnerzy społeczni będą włączeni w prace Ministerstwa Klimatu związane z sektorem energetycznym.

Jerzy Wiertalak OPZZ wyraził nadzieję, że wszystkie zmiany będą konsultowane w Radzie.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych zadeklarował, że po zebraniu kompletu dokumentów zostaną one przekazane do konsultacji.

Przewodniczący Leszek Miętek poprosił o załączenie do protokołu prezentacji Pana Jonasza Drabka. Podkreślił znaczenie sformalizowanego dialogu.

Jerzy Kurella Pracodawcy RP wyraził niezadowolenie z tempa prac związanych z przygotowaniem Strategii Energetycznej dla Polski. Zadał pytanie czy opracowywany jest nowy dokument czy trwa modernizowanie poprzedniego. Zwrócił uwagę na liczne uwagi nadesłane do projektowanej strategii i zaproponował wydłużenie ram czasowych dokumentu do 2050 roku. Zapytał czy Polska zadeklaruje neutralność klimatyczną, wskazując, że będzie to miało fundamentalne znaczenie dla energetyki i zatrudnienia w tym obszarze.

Piotr Dziadzio Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu powiedział, że podstawą polityki będzie dokument z 2015/2016 roku, ale zostanie on poddany wielu zmianom (choćby ze względu na warunki rynkowe i pojawienie się pandemii). Pozytywnie odniósł się do propozycji wydłużenia ram czasowych dokumentu.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych zaznaczył, że Polska musi myśleć w sposób bardzo racjonalny nad polityką energetyczną. Wskazał, że bliskie zakończenie eksploatacji złoża w Bełchatowie jest ogromnym wyzwaniem dla naszego przemysłu elektroenergetyki.

Dariusz Potyrała OPZZ podkreślił, że obecnie przechodzimy proces transformacji energetycznej. Wyraził obawy związane z utratą miejsc pracy w górnictwie. Zaznaczył, że Europejski Zielony Ład będzie miał znaczący wpływ na planowanie polityki energetycznej. Poprosił, aby projekt strategii był maksymalnie skorelowany z przewidywalną ostateczną wersją dokumentu, aby ułatwić pracę członkom Zespołu. Zaznaczył potrzebę powołania Zespołu branżowego ds. górnictwa.

Jerzy Kurella Pracodawcy RP wskazał, że jeśli Polska miałaby przyjąć neutralność klimatyczną to musiałyby powstać zupełnie nowa strategia energetyczna.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych powiedział, że Europejski Zielony Ład wpłynie na sektor energetyczny Polski. Wskazał, że należy ograniczyć zużycie węgla do 2040 roku, a w dalszej kolejności dostosować się do wytycznych Unii Europejskiej. Zaznaczył potrzebę zbilansowania wydobycia węgla w stosunku do jego spalania.

Dariusz Trzcionka FZZ wyraził krytykę wobec poziomu dialogu polegającym na braku posiedzeń zespołów branżowych, brakiem współprzewodniczących zespołów z ramienia Rządu oraz opuszczeniem przez Ministra Klimatu w trakcie posiedzenia bez możliwości zadawania pytań w tak ważnym dla sektora temacie i podkreślił, że Europejski Zielony Ład może gwałtownie wymusić zmianę myślenia o polityce energetycznej. Wyraził zaniepokojenie sytuacją w Bełchatowie i Turowie.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych zadeklarował, że dialog społeczny dla strony rządowej jest bardzo ważny i będą podejmowane działania w kierunku uzyskania niezależności energetycznej Polski.

Krzysztof Kisielewski FZZ zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa społeczno-ekonomiczne, które niesie ze sobą Europejski Zielony Ład. Podkreślił, że liczba megawatów uzyskiwanych z odnawialnych źródeł energii jest niestabilna. Wyraził obawy związane z wykluczeniem całych powiatów poprzez masową likwidację miejsc pracy. Powiedział, że przeprowadzane do tej pory transformacje energetyczne wiązały się z kosztami, które ponosił biznes. Podkreślił, że opłaty będą amortyzowane poprzez ograniczenia nowych inwestycji albo kosztów pracowniczych.

Jarosław Szunejko OPZZ wyraził aprobatę w stosunku do pomysłu rozszerzenia ram czasowych strategii do 2050 roku. Przedstawił obawy związane z czasem budowy elektrowni atomowej oraz zachowaniem dotychczasowych miejsc pracy w górnictwie. Zapytał o kierunek rozwoju spółek energetycznych i ich przyszłość w kraju.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych przyznał rację, że Europejski Zielony Ład niesie ze sobą liczne zagrożenia i dobrym pomysłem byłoby rozszerzenie ram czasowych strategii energetycznej do 2050 roku. Podkreślił, że bezpieczeństwo energetyczne kraju jest równie ważne jak bezpieczeństwo militarne. Powiedział, że dobrym rozwiązaniem dla Polski byłoby umieszczanie małych bloków jądrowych w miejscach wyeksploatowanych obiektów. Jednocześnie zaznaczył, że z uwagi na aktualny poziom rozwoju wskazanej technologii, jeszcze nie może zostać wykorzystana. Zwrócił uwagę na szansę w postaci możliwości budowy elektrowni wiatrowych na morzu

bałtyckim przy wykorzystaniu dobrych praktyk podmiotów, które mają doświadczenie w tego typu inwestycjach.

Krzysztof Kisielewski FZZ wskazał na niestabilność elektrowni wiatrowej i powiedział, że potrzeba rezerwy w postaci elektrowni węglowej.

Ad. 3

Przewodniczący Leszek Miętek zakończył omawianie punktu drugiego i przeszedł do dyskusji o przemyśle motoryzacyjnym. Zaznaczył, że produkty przemysłu motoryzacyjnego stanowią 14% Polskiego eksportu. Zaproponował organizację dodatkowego posiedzenia Zespołu celem przeprowadzenia dyskusji na temat problemów przemysłu motoryzacyjnego.

Mirosław Grzybek OPZZ stwierdził, że Europejski Zielony Ład ściśle wiąże się z sektorem motoryzacyjnym. Powiedział, że przyszłość motoryzacji to samochody elektryczne. Stwierdził, że w tej odnodze gospodarki zatrudnionych jest 400 000 osób, z czego 200 000 pracuje przy liniach produkcyjnych. Podkreślił, że pierwsze firmy wznowiły działalność dopiero w maju, a najpóźniej (w czerwcu) reaktywował się zakład Fiata. Powiedział, że firmy borykają się z poważniejszymi problemami niż w 2008 roku i pracują na poziomie 60-70% obrotów. Stwierdził, że przedsiębiorcy nie przetrwają bez pomocy ze strony państwa, zwłaszcza, że kończy się okres pomocy z tarcz. Zaznaczył konieczność pilnego dialogu.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych powiedział, że niezależnie od formy własności, trzeba pomóc tym firmom aby zachować miejsca pracy dla tylu tysięcy ludzi.

Alina Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej przyznała rację przedmówcy i zadeklarowała, że zostaną przygotowane informacje na temat zwolnień grupowych w sektorze firm motoryzacyjnych.

Ad. 4

Przewodniczący Leszek Miętek poinformował członków Zespołu o uwzględnieniu uwag przekazanych przez organizacje w projekcie stanowiska Zespołu w sprawie transportu. Ze względu na brak quorum, zdecydował o przeprowadzeniu głosowania korespondencyjnego w sprawie wskazanego stanowiska. Przekazał ustalenia z Przewodniczącym RDS dotyczące stanowiska, które będzie po przyjęciu przez Zespół procedowane przez Prezydium RDS.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych zwrócił się do Przewodniczącego Zespołu z prośbą o opóźnienie terminu głosowania stanowiska w sprawie transportu, celem umożliwienia przekazania dodatkowych uwag do dokumentu przez Ministerstwo Aktywów Państwowych.

Uzgodniono, iż na prośbę Pana Zbigniewa Grygłasa Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych oraz członków Zespołu, stanowisko zostanie poddane głosowaniu korespondencyjnemu w terminie późniejszym, celem uwzględnienia dodatkowych uwag do dokumentu.

Przewodniczący Leszek Miętek przedstawił przekazane przed posiedzeniem Zespołu przez członka z ramienia OPZZ pismo dotyczące opłaty mocowej. Zaproponował poddanie pod głosowanie korespondencyjne stanowiska Zespołu we wspomnianej sprawie.

Uzgodniono, iż stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych zostanie poddane pod głosowanie korespondencyjne.

Leszek Miętek

/-/

Przewodniczący Zespołu
ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

Załącznik nr 1: prezentacja Ministerstwa Aktywów Państwowych dotycząca sytuacji w górnictwie węgla kamiennego.

Sporządził

Wiktor Szatkowski

Biuro Rady Dialogu Społecznego

Protokół przyjęto podczas posiedzenia Zespołu w dniu 8 lipca 2020 r. w formie wideokonferencji